

22 mei 2026 -17:18

Hoort bij [Ministerraad van 22 mei 2026](#)

Bijkomende maatregelen ter vermindering van de overbevolking in de gevangenissen

De ministerraad keurt op voorstel van minister van Justitie Annelies Verlinden een voorontwerp van wet goed inzake bijkomende maatregelen ter vermindering van de overbevolking in de gevangenissen.

Het voorontwerp beoogt onmenselijke detentieomstandigheden zo snel mogelijk te beëindigen, in het bijzonder door het fenomeen van de grondslapers terug te dringen. Daarnaast moeten de maatregelen het ook mogelijk maken om de opgeschorte straffen uit te voeren zonder de gevangenissen bijkomend te belasten en het aantal veroordeelden in strafonderbreking verminderen.

Het voorontwerp omvat volgende maatregelen en bepalingen:

Elektronisch toezicht van rechtswege

- er wordt tijdelijk een automatische toekenning van elektronisch toezicht ingevoerd
- de strafuitvoeringsrechter of -rechtbank behoudt toezicht op het verloop van het elektronisch toezicht
- de maatregel loopt tot eind 2028 en kan na evaluatie worden verlengd tot uiterlijk 1 juni 2030 voor de veroordeelden tot een gevangenisstraf tot 18 maanden
- verhoogde risicocategorieën zijn of kunnen worden uitgesloten

Versnelde verwijdering van veroordeelden zonder verblijfsrecht

- het toepassingsgebied van artikel 20/1 van de wet externe rechtspositie van 17 mei 2006 (WERP) wordt uitgebreid om de repatriëring van gedetineerden zonder wettig verblijf te versnellen en vroeger mogelijk te maken
- de termijn voor verwijdering zonder tussenkomst van de strafuitvoeringsrechter wordt opgetrokken tot 12 maanden voor strafeinde
- er wordt een tijdelijke noodregeling ingevoerd voor veroordeelden met straffen tot drie jaar, die al na één derde van de straf kunnen worden verwijderd

Aanpassing van de regeling vervroegde invrijheidstelling wegens overbevolking (VIO)

- de VIO-maatregel wordt verlengd tot eind 2027, maar voortaan beperkt tot veroordeelden met een straftotaal van maximaal drie jaar
- voor zwaardere straffen wordt deze regeling afgeschaft

- reeds toegekende VIO blijven geldig

Verduidelijking van het risicobeoordelingskader van de strafuitvoeringsrechter

- in de noodprocedure SUR wordt het begrip 'direct waarneembaar risico' vervangen door 'concreet waarneembaar risico'

Wijzigingen aan de interneringswet

- enkel personen die een ernstig gevaar vormen voor derden kunnen nog (opnieuw) in een penitentiaire instelling worden geplaatst
- in andere gevallen moet opvang gebeuren in zorginstellingen buiten de gevangenissen, ook bij herroeping van een modaliteit

Het voorontwerp wordt ter advies voorgelegd aan de Raad van State.

Voorontwerp van wet houdende bijkomende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Annelies Verlinden, minister van Justitie, belast met Noordzee
FINTO
Kruidtuinlaan 50/65- 6de verdieping
1000 Brussel
België
<https://verlinden.belgium.be>
info@verlinden.belgium.be

Nick Gyselinck
Woordvoerder
press@verlinden.belgium.be

